

## Pablo Timoteore ojamu'tāca pūrī ni'i

*A'ti pūrī a'tiro weero ojanopā nise ni'i*

Timoteo Listra wāmetiri macāpu bajuacu niwī. Cū pacu griego masū nígū, judío masū mejēta nicu niwī. Cū paco pūrīcā judío masō nico niwō. Cū Pablöre queti miaco'tegū nicu niwī.

Pablo Éfesopu nígū, Timoteore a'ti pūrīrē ojacu niwī. Timoteore cū ējōpeosere wācūtutuacā weenemogū, Jesucristore ējōpeori curuacjārā tiropure añurō nisetidutigū ojacu niwī.

A'tiro ojacu niwī. “Ō'acūrē sērīrā, a'tiro weeroŋa'a”, ni ojacu niwī. Tojo nicā mūsārē sū'ori nisetiacārē besesōrōrā, ā'rānojōrē sōrōrōŋa'a nisere ojacu niwī. Wapewia numiarē co'tesere, tojo nicā apeye ojanemocu niwī. Añurō wéerā bu'iri marīrā nisetisere ojacu niwī. Queoro bu'etirārē tū'omasīdutisere ojacu niwī.

*Pablo Timoteore oja'que ni'i*

<sup>1</sup> Yū'ū Pablo Jesucristo besecū'ucu ni'i. Ō'acū marīrē yū'ruogū nimi. Cūta Jesucristo ye quetire weredutigū o'ōwī. Jesucristo marī wiogū quē'rā yū'ure o'ōwī. Cūrēta marī yucuerā wee'e.

<sup>2</sup> Timoteo, mu'urē oja'a. Mu'ū Jesucristore ējōpeoyucā, yū'ū macū waro weronjō ni'i.

Õ'acũ marĩ pacu, tojo nicã Jesucristo marĩ wiogu mu'urẽ añurõ weeato. Pajaña'to. Mu'urẽ ejerisãjãcã weeato.

*Nisoosere cã'mota'aduti'que ni'i*

<sup>3</sup> Yu'u Macedoniapu wa'ase duporo mu'urẽ ti macã Éfesopu tojadutiwu. No'o mejẽcã bu'erãrẽ cã'mota'adutigu tojaque'adutiwu. Ni'cãrõacãrẽ mejãrõta nigũti tja. <sup>4</sup> Tocjãrãrẽ wereturiamasere, tojo nicã na ñecũsumuarẽ wãmepeonu'cũsere “Wãcũma'aticã'ña”, niña. Masã tere wãcũrã, mejõ waro a'metu'tima'asama. Marĩrẽ Õ'acũ weeduti'quere añurõ weecã weewe'e. Marĩ cũrẽ ãjõpeose me'rã pe'e Õ'acũ weeduti'quere wee'e. Tojo weegu narẽ mejẽcã bu'esere cã'mota'aya.

<sup>5</sup> Mũsarẽ a'merĩ ma'icã uagu, tojo duti'i. Ña'ase marĩrã, bu'iri marĩrã tu'oña'rã, diacjũ Õ'acũrẽ ãjõpeorã, queoro ma'irãsa'a.

<sup>6</sup> Æpẽrã tere weetima. No'o uaro ucũma'ama.

<sup>7</sup> Õ'acũ ye cjase cã duti'quere bu'esĩ'rĩmima. Tojo weemirã, na ucũsere tu'omasĩtima. Masĩbutiarã weronojõ bu'ema.

<sup>8</sup> Marĩ masĩ'i. Õ'acũ Moisére dutise cũu'quere queoro masĩcãma, añu ni'i. Te a'tiro ni'i. Masã Õ'acũrẽ yu'rũnu'cãsere masĩdutigu cũucu niwĩ. <sup>9</sup> Õ'acũ tere cũúgã, queoro weerãrẽ cũuticu niwĩ. Cũrẽ yu'rũnu'cãrãrẽ, cã dutiro weetirãrẽ cũucu niwĩ. Tojo nicã ña'abutiario weeri masãrẽ, ña'arõ weenu'cũrĩ masãrẽ cũucu niwĩ. Õ'acũrẽ ãjõpeotirãrẽ, cã ye bu'ese cjasere uatirãrẽ cũucu niwĩ. Apeyere, no'o

pacure, pacore wějěcō'arārē, nipe'tirā no'o wějěsebucurārē cūucx niwī. <sup>10</sup> No'o āpērārē a'metārābajaque'atirārē, no'o umua se'saro numia me'rā weewaranojō weerānojōrē cūucx niwī. Numia quē'rārē na weronojō weewarānojōrēta cūucx niwī. Tojo nicā masārē ñe'e, āpērāpüre duaturiarārē cūucx niwī. Nisoosebucurārē, tojo nicā “Ō'acū me'rā diacjūta ni'i” nisoorānojōrē cūucx niwī. Tojo nicā nipe'tise añuse bu'esere cā'mota'arānojōrē Ō'acū cū dutisere cūucx niwī. <sup>11</sup> A'te bu'ese, añubutiase Ō'acū yu'rūose queti nírōnojōta ni'i. Cū añuyu'rūgu yu'ure a'te quetire weredutiwī.

*Pablo “Yu'u ña'agū nimicā, Ō'acū yu'ure añurō weewī” ní'que ni'i*

<sup>12</sup> Yu'u marī wiogu Jesucristore e'catise o'o'o. Cū yu'ure añurō wācūgū, cū yarārē yu'ure weetamudutiwī. Tojo weedutigū, yu'ure tutu-asere o'owī. <sup>13</sup> Toduporopu yu'u cārē ña'arō ucūwū. Cū yarārē ña'abutiario weewu. Titapüre yu'u Jesucristore ējōpeotitjāgū, yu'u weesere masītuwū. Tojo weegu Ō'acū yu'ure pajaña'wī. <sup>14</sup> Marī wiogu yu'ure ma'ígū, añubutiario weewī. Cū yu'ure Jesucristore añurō ējōpeocā weewī. Āpērārē ma'icā weewī.

<sup>15</sup> A'te yu'u ucūatje queoro waro ni'i. Nipe'tirā ējōpeoroua'a. A'tiro ni'i. Jesucristo ña'arō weerārē yu'rūosī'rīgū a'ti nucūcāpüre a'ticx niwī. Yu'uta nipe'tirā yu'rūoro ña'arō weeyu'rūnu'cā'cū ni'i. <sup>16</sup> Tojo nimicā, Ō'acū yu'ure pajaña'wī. Cū tojo weese me'rā Jesucristo

ña'arõ weerãre pajaña'sere yu'ure ï'omũ'tãwĩ. Cũ masãre pajaña'se ne pe'tisome. Yu'ure, ña'arõ weeyu'rũnu'cã'cũre pajaña'caronojõta nipe'tirã cũrẽ ãjõpeorãre pajaña'gũsami. Narẽ cũ me'rã catinu'cũcã weegũsami. <sup>17</sup> Tojo weerã Õ'acũrẽ “Añuyũ'ruami”, ninu'cũrã. Cũ wioгу ninu'cũgũ nimi. Ne wẽrĩsome. Õ'acũ ni'cũta nimi. Cũ bajutigũ, masĩyũ'rugũ nimi. Tojota nimi.

<sup>18-19</sup> Timoteo, mũ'u yu'u macũ weronojõ ni'i. Yu'u mũ'urẽ weeduti'quere weeya. Todũporo marĩ acawererã mũ'urẽ Õ'acũ wereduti'quere werepã. Na were'caronojõta weeya. Tere wéegũ, tutuaro me'rã du'ucũurõ marĩrõ añurõ weesere weenu'cũcã'ña. Tojo nicã queoro ãjõpeo, bu'iri marĩgũ tũ'oña'ña. Æpẽrã Jesucristore ãjõpeorã queoro weemasĩmirã, weeticãrã niwã. Tere weetirã, Jesucristore ãjõpeodu'ucãrã niwã. <sup>20</sup> A'te tojo wa'awũ Himeneorẽ, tojo nicã Alejandrore. Tojo weegũ ã'rã pũarãrẽ Õ'acũrẽ ña'arõ ucũnemoticã'to nígũ Jesucristore ãjõpeorã me'rã ninemodutitiwũ. Narẽ wãtĩa wioгу de'ro weesĩ'rĩrõ weeato nígũ tojo weewũ.

## 2

*“Õ'acũrẽ sẽrĩrã, a'tiro weeru'a” ni'que ni'i*

<sup>1</sup> Ne waro Jesucristore ãjõpeorã a'tiro weecã u'a. Nipe'tirãrẽ sẽrĩbosarã. Õ'acũ narẽ weetamuato níã sẽrĩbosato. Õ'acũrẽ sẽrĩrã, “Añu'u”, niato. <sup>2</sup> Wiorãrẽ, nipe'tirã dutiri masãre sẽrĩbosato. Marĩ tojo weerã a'mequese marĩrõ nirãsa'a. Nipe'tise Õ'acũ dutisere queoro

weemasĩrãsa'a. Masã me'rã queoro nisetirãsa'a. <sup>3</sup> Marĩ ãpẽrãrẽ sẽrĩbosarã, añurõ weerã wee'e. Õ'acũ marĩrẽ yũ'rũogu tojo weecã tũ'sasami. <sup>4</sup> Õ'acũ nipe'tirãrẽ cũ tiropũ wa'acã ùasami. Nipe'tirãrẽ cũ ye, diacjũ cjasere masĩcã ùasami. <sup>5</sup> Õ'acũ ni'cũta nimi. Tojo nicã Jesucristo ni'cũta tja masãrẽ Õ'acũ me'rã apobosari masũ nimi. Cũ masũ weronojõ upũtigũ nicũ niwĩ. <sup>6</sup> Jesucristo nipe'tirã masãrẽ yũ'rũogu wẽrĩbosacũ niwĩ. Marĩ ña'arõ wee'que wapare wapayegũ tojo weecũ niwĩ. A'te quetire “Tojo wa'arosa'a” nĩcatero ejacã, werebajurẽno'caro niwũ. <sup>7</sup> Cũ ye quetire weredutigũ Cristo yũ'ũre sõrõwĩ. Cũ besecũú'cũ niato nígũ judío masã nitirãrẽ cũ ye, diacjũ cjasere bu'edutigũ sõrõwĩ. Diacjũta ni'i. Nisoogu mejẽta wee'e.

<sup>8</sup> Tojo weegũ nipe'tirocjãrã ùmũarẽ a'tiro weecã ùa'a. Na nerẽwũaropũ Õ'acũrẽ sẽrĩcã ùa'a. Ñũmorõ sẽrĩrã, ña'arõ weese moorã sẽrĩrõùa'a. Uase, a'metu'tise moorã sẽrĩrõùa'a. <sup>9</sup> Numia quẽ'rã a'tiro weecã ùa'a. Na su'tire añurõ ï'atũ'saropũta sãñato. Ejatuario weeme'rĩcã'to. Na upũre ãpẽrã “Añurã nima” nidutirã peje ma'masu'ayũ'rũoticã'to. <sup>10</sup> A'tiro pe'e weeato. Añurõ bajusĩrĩrã, Õ'acũrẽ ãjõpeorã numia weewũasenojõrẽ weeato. Bajuyoropũre añurõ weese me'rã “Añurã nima”, nino'ato. ãpẽrãrẽ weetamu, añurõ weeato. <sup>11</sup> Jesucristore ãjõpeorã nerẽ, ña bu'eri curare numia di'tamarĩrõ tũ'oato. Ùrũsãma'a, ye'suticã'to. <sup>12</sup> Ne numiarẽ masã decopũ werenu'cũcã ùawe'e. Tojo nicã ùmũarẽ

ne dutiticã'to. Tojo weronojõ o'orã, na numia di'tamarĩato. <sup>13</sup> A'tiro ni'i. Õ'acũ Adãrẽ weemũ'tãcũ niwĩ. Cũ be'ro Evare weecũ niwĩ. <sup>14</sup> Apeye quẽ'rãrẽ, Adã wãtĩ nisoono'mũ'tãcũ mejẽta nimi. Numio pe'e nisoono'mũ'tãco niwõ. Tojo weeno'co niyugo, Õ'acũ duti'quere yũ'rũnũ'cãco niwõ. <sup>15</sup> Tojo nimicã, Õ'acũ numiarẽ yũ'rũogũsami. Na põ'rãticã, narẽ añurõ yũ'rũweticã weegũsami. Na cũrẽ ãjõpeocã, masãrẽ ma'icã, tojo weegũsami. Na queoro wãcũyu, weeseticã, Õ'acũ cũ ɥaro weenu'cũcã, yũ'rũweticã weegũsami.

### 3

*Jesucristore ãjõpeori curuacjãrã sũ'ori nirãrẽ sõrõse ni'i*

<sup>1</sup> Masã a'tiro ucũwũase diacjũta ni'i: “No'o Jesucristore ãjõpeori curuacjãrã sũ'ori nigũ, sũ'ori wejepeogu sãjãsĩ'rĩgũnojo añuse da'rasere weesĩ'rĩgũ weemi.” <sup>2</sup> Tojo weesĩ'rĩgũnojo a'tiro nirõũa'a. Cũta “Ñã'arõ weemi” nino'ña marĩgũ nirõũa'a. Ni'cõta numotigu nirõũa'a. Cũ wiopesase me'rã weesetigũnojo nirõũa'a. Añurõ wãcũyu weesetigũnojo nirõũa'a. Æpẽrã wiopesase me'rã ã'ano'gũnojo nirõũa'a. Sijari masã cũ ya wi'ipũ wa'acã, añurõ põtẽrĩgũnojo nirõũa'a. Æpẽrãrẽ añurõ bu'eme'rĩgũnojo nirõũa'a. <sup>3</sup> Tojo nicã que'agu, cumucabucũ niticã'rõũa'a. Tojo weronojo o'ogu, tu'tiro marĩrõ masãrẽ queoro weegũnojo nirõũa'a. A'mequẽsere ɥatigu, niyerure ɥaripejatigũnojo nirõũa'a.

4 Cũ, cũ ya wi'icjārārē añurō dutimasīgũ nirõua'a. Cũ pō'rārē añurō wiopesase me'rã yu'time'rĩcã weegú nirõua'a. <sup>5</sup> Cũ, cũ ya wi'icjārārē dutimasītigũ, Õ'acūrē ějõpeori curuacjārã pe'ere totã nemorõ co'tetibosami. <sup>6</sup> Jesucristore ne waropũ ějõpeomujãti'cure su'ori wejepeogu sõrõña. Apetero weegu ni'cũ ějõpeoca be'roacã sõrõno'cu pe'e “Yũ'ũ ãpērã yu'rũoro añuyu'rũnu'cã'a”, nibosami. Cũ tojo nígũ, wãtĩ weronojõ wãcũbosami. Tojo weegu Õ'acũ wãtĩrē bu'iri da're'caro weronojõ cūrē weebosami. <sup>7</sup> Apeye quē'rārē a'tiro nino'gūrē beseya. Jesucristore ějõpeotirã “Cũta añurõ weemi” nino'gũ niato. Tojo weeticãma, ãpērã cūrē ña'arõ wãcũbosama. Cũ ñaro wéégũ, bopoyagu wãtĩ ñaro weebosami.

*“Weetamuco'terã a'tiro nisetiroña'a” nise ni'i*

<sup>8</sup> Jesucristore ějõpeori curuacjārã, Õ'acũ ye queti wererārē weetamuco'terã quē'rã na wiorã weronojõ nirõua'a. ãpērã ějõpeono'rãnojõ nirõua'a. Na ucũsere queoro weerãnojõ nirõua'a. Que'arã, ña'arõ weese me'rã niyeru wapata'asĩ'rĩrãnojõ niticã'rõua'a. <sup>9</sup> Marĩ ějõpeose Jesucristo ye queti Õ'acũ ĩ'o'quere ějõpeonu'cũrã nirõua'a. Na bu'iri moorã tu'oña'rã nirõua'a. <sup>10</sup> Narē sõrõati ñuporo na weesetisere añurõ masĩrõua'a. Na añurõ weeseticã, bu'iri marĩcã ĩ'arã, sõrõrõua'a. <sup>11</sup> Numia quē'rã mejãrõta ãpērãrē ějõpeono'rãnojõ nirõua'a. Ucjasepijarã niticã'rõua'a. Nũcũĩ'ase me'rã weesetirã nirõua'a. Tojo nicã queoro weenu'cũrã

nirõua'a. <sup>12</sup> ʘmʘ weetamuco'tegʘ ni'cõta nʘmotiroʘa'a. Cũ põ'rārē, cũ ya wi'icjārārē añurõ dutimasĩrõua'a. <sup>13</sup> Na weetamuco'tesere añurõ weecā, narē masā “Añurõ weema”, nirāsama. Tojo nicā Jesucristore na ějõpeosere uiro marĩrõ añurõ werenemorāsama.

*Marĩ ějõpeose cjase ni'i*

<sup>14-15</sup> “Maata mʘ'ʘ tiropʘ wa'agʘti”, ni wācũ'u. Tojo wācũmigũ, apetero weegʘ maata wa'atibosa'a. Tojo weegʘ mʘ'ʘrē Ő'acũ põ'rā a'tiro nisetiroʘa'a nisere ojagʘti. Ő'acũ catinu'cũgũ nimi. Cũ põ'rā Jesucristore ějõpeori curuacjārā nima. Náta Ő'acũ ye queti diacjũ cjasere masārē masĩcā weema. <sup>16</sup> Diacjũta ni'i. Marĩ ějõpeose todʘporo masā masĩti'que ni'i. Mejõ nise niwe'e. Añuse waro ni'i. A'tiro ni'i: Ő'acũ macũ masũ weronojõ upʘtigʘ a'ti nucũcāpʘre bajuacʘ niwĩ. Espĩritu Santu cūrē “Añugũ waro nimi”, ni werebajurēcʘ niwĩ. Ő'acūrē wereco'terā ʘ'mʘsepʘ nirā cūrē ĩ'acārā niwā. Cũ ye queti a'ti nucũcāpʘre werese'sano'o. A'ti nucũcāpʘre masā cūrē ějõpeoma. Be'ro Ő'acũ ʘ'mʘsepʘ cūrē miacʘ niwĩ.

## 4

*“Diacjũ cjasere ějõpeotirā a'tiro weesama” nise ni'i*

<sup>1</sup> Espĩritu Santu bajuyoropʘ a'tiro nicʘ niwĩ: “A'ti ʘmʘco pe'tiati dʘporo āpērā Jesucristore ějõpeomi'cārā ějõpeodu'urāsama. Wātĩa



nisoose me'rã bu'esere wererãrẽ siruturãsama. Tojo nicã wãtã bu'esere siruturãsama.”  
<sup>2</sup> Weeta'sari masã nisoose me'rã bu'ecã, tu'orãsama. Weeta'sari masã te nisoosere masimirã, ne bu'iritirã tu'oña'tima. <sup>3</sup> Na a'tiro weesama. Masãrẽ nũmotisĩ'rĩcã, cã'mota'asama. Tojo nicã ni'cãrẽ ba'asere ba'adutitisama. Õ'acũ pe'e a'te ba'asere weecu niwĩ. Jesucristore ãjõpeorãrẽ diacjũ cjase masĩrãrẽ ba'adutigũ tojo weecu niwĩ. Tere ba'arã, cãrẽ e'catise o'odutigũ tojo weecu niwĩ. <sup>4</sup> Nipe'tise Õ'acũ wee'que añuse ni'i. Marĩ ne yabiticã'rõũa'a. A'tiro pe'e weerõũa'a. Cãrẽ e'catise o'orã, ba'arõũa'a. <sup>5</sup> A'tiro ni'i. Õ'acũ tere “Añu ni'i”, nitojacũ niwĩ. Tojo weerã marĩ cãrẽ e'catise o'ocã, cũ te ba'asere añuse wa'acã weemi.

*Pablo Timoteore weedutise ni'i*

<sup>6</sup> Mũ'ũ Õ'acũ ye cjasere marĩ acawererãrẽ bu'eya. Tere bu'égũ, Jesucristore añurõ da'raco'tegũ nigũsa'a. Siape me'rã mũ'ũ Õ'acũ ye cjasere bu'égũ, nemorõ ãjõpeogũsa'a. Mũ'ũ añuse bu'esere sirutuse me'rã nemorõ wãcũtutuagũ nigũsa'a. <sup>7</sup> A'ti turi cjase werema'asere tu'oticã'ña. Nemorõ Õ'acũ ñaro weenu'cũcã'ña. <sup>8</sup> A'tiro ni'i. Marĩ da'rarã, nemorõ tutuarã wa'asa'a. Te añu ni'i. Marĩ Õ'acũ ñaro weecã, totã nemorõ añusa'a. A'ti mũcopũre, be'ro mũmũsepũre marĩrẽ añurõ wa'arõsa'a. <sup>9</sup> A'te diacjũta ni'i. Nipe'tirã a'tere ãjõpeorõũa'a. <sup>10</sup> Tojo weerã marĩ Jesucristo ye cjasere wererã, pi'eti, mũputũ da'ra'a. Õ'acũ marĩrẽ añurõ weeatjere wãcũ, e'catiyutojarã, tojo wee'e. Cũ catinu'cũgũ nipe'tirãrẽ yũ'ũogũ

nimi. Cūrē ějōpeorā se'sarore yu'rũogusami.

<sup>11</sup> A'tere āpērārē dutiya. Narē tere bu'eya.

<sup>12</sup> Mũ'u ma'mũ nise ye bu'iri āpērā mũ'u ucũsere ějōpeotibosama. Tojo weesere cā'mota'aya. A'tiro pe'e weeya. Jesucristore ějōpeorārē añuse queose ĩ'oña. Mũ'u ucũwũase, mũ'u weesetise me'rā ĩ'oña. Tojo nicā āpērārē ma'ise, mũ'u Jesucristore ějōpeose me'rā ĩ'oña. Apeye quē'rārē añugũ mũ'u nise me'rā ĩ'oña.

<sup>13</sup> Yũ'u topũ etase dũporo nerērā, Ō'acũ ye quetire bu'eĩ'onu'cũcā'ña. Marĩ acawererārē wācũtutuadutigu tojo weeya. Narē añurō bu'eya. <sup>14</sup> Ō'acũ mũ'urē weemasĩse o'o'quere weenu'cũcā'ña. Sō'onícatero Jesucristore ějōpeori curuacjārā sũ'ori nirā mũ'urē ñapeocaterore te weemasĩsere Ō'acũ o'owĩ.

<sup>15</sup> Ō'acũ o'o'quere wācũnũrũ, añurō weenu'cũcā'ña. Tojo weecā, nipe'tirā mũ'u añurō weewā'cāsere ĩ'arāsama. <sup>16</sup> Apeye nigũti. Mũ'u bu'esere, tojo nicā mũ'u weesetisere añurō wācũña. Nipe'tisere queoro weenu'cũcā'ña. A'tere wéégũ, mũ'u basu yu'rũwetigu weegũsa'a. Tojo nicā mũ'u weresere tũ'orā quē'rā yu'rũwetirāsama.

## 5

*Jesucristore ějōpeorārē “A'tiro weeya” nise ni'i*

<sup>1</sup> Timoteo, mũ'urē dutigũti. Bũcũrā mũ'uarē tu'titicā'ña. Mũ'u, mũ'u pacũsumũarē ucũgũ weronojō narē wereya. Ma'mapjia quē'rārē mũ'u acabijirārē ucũgũ weronojō weeya.

<sup>2</sup> Bũcũrā numiarē mũ'u pacosãnumiarē ucũgũ

weronojō narē wereme'ricā'ña. Nu'miarē mu'u acabijirārē weronojō ña'arō wācūrō marīrō wereya.

<sup>3</sup> Wapewia numia weetamuno'ña marīrārē weetamuña. <sup>4</sup> Wapewio pō'rāticāma o pārāmerāticāma, core na weetamuato. Ne waro na ya wi'icjārā me'rā añurō weewā'cōrōña'a. Tojo weerā pō'rā, pārāmerā, na pacusumua, na ñecūsamua ma'i'que wapa ma'i a'merā weesama. Tojo weese añuse ni'i. Ō'acū tere tū'sasami. <sup>5</sup> Apego wapewio waro ni'cō nigō pūrīcā Ō'acū weetamuatjere yucuesamo. Ūmācorinūcū, ñamirīnūcū tojo sērīnu'cūsamo. <sup>6</sup> Apego wapewio pe'e co uasere weema'acā'samo. Co pecame'epu wa'acjo weronojō nitojasamo. <sup>7</sup> A'te quē'rārē weedutiya. Tojo weeduticā, “Na bu'iri marīrā nima”, nino'rāsama. <sup>8</sup> A'tiro ni'i. Ni'cū cū acawererārē añurō weetigū, marī ējōpeosere yabigū weronojō nisami. Cū ya wi'icjārā warore añurō weetigū pe'e, totá nemorō ña'arō weesami. Jesucristore ējōpeotigū nemorō ña'agū nisami.

<sup>9</sup> Wapewia numiarē weetamurātirā na wāmerē ni'cā pūrīpu ojaō'oña. A'tiro nirā numianojōrē ojaya: Bucuo waro sesenta cū'marī cuogore, ni'cūrēta marāputi'core ojaya. <sup>10</sup> “Co añurō weemo” nino'gōnojōrē ojaya. Co pō'rārē añurō masō'conojōrē masā co ya wi'ipū ejacā añurō ñe'egōnojōrē ojaya. Tojo nicā mejō nisere da'rago āpērā Jesucristore ējōpeorārē weetamugōnojōrē

ojaõ'oña. Pi'etirãrẽ weetamugõnojõrẽ ojaya. No'o añuse apeyenojõ weegore ojaya.

<sup>11</sup> Æpẽrã wapewia numia nu'miacure nisama. Nanojõrẽ na wãmerẽ ojaticã'ña. Apetero na umua me'rã nisĩ'rĩrã, apaturi marãputibosama tja. Jesucristo pe'ere wãcũdu'u, marãputise pe'ere wãcũyu'runu'cãbosama. <sup>12</sup> Na “Jesucristo ye dia'cãrẽ weerãti” ní'quere weetirã, bu'iritirã nibosama. <sup>13</sup> Apeye quẽ'rãrẽ wi'seripu dia'cũ sjarã, nijĩsjarã dojobosama. Te dia'cãrẽ weetibosama. Ucjasebucurã dojobosama. Nipe'tise de'ro wa'asere ucjarã, na ye nitisere ucũwuanõ'ña marĩsere ucjabosama. <sup>14</sup> Tojo weegu wapewia numia nu'miacure nirãrẽ marãputicã u'a. Na põ'rãtiato. Wi'serire co'teato. Na tojo weecã, marĩrẽ ĩ'atu'tigu “Na ña'arõ weema”, nĩmasĩtisami. <sup>15</sup> A'tiro ni'i. Æpẽrã wapewia numia Jesucristore ãjõpeomirã, cãrẽ ãjõpeodu'uma. Wãtĩa wiogure siruturã, tojo weema.

<sup>16</sup> Jesucristore ãjõpeogu o ãjõpeogo na acawerego wapewiore cuobosama. Core cuorã na weetamuato. Jesucristore ãjõpeori curuacjãrãrẽ co'tedutiticã'to. Tojo weecã, ãpẽrã wapewia numia co'teno'ña marĩrã pe'ere co'temasĩrãsama.

<sup>17</sup> Jesucristore ãjõpeori curuacjãrãrẽ su'ori wejepeorãrẽ, añurõ weerãrẽ a'tiro nirõu'a. “Na añubutiaro dutima”, nirõu'a. Totã masãrẽ were bu'erã pe'ere nemorõ nirõu'a. <sup>18</sup> Õ'acũ ye queti ojãca pũrĩpu nĩrõnojõta a'tiro ni'i: “Wecu trigore ãrũagũ, tuumajãmisutuasami. Cũ ba'asĩ'rĩgũ, ba'ato. A'tiro weeticã'to.

Trigore ba'ari nírã, cū Ɂuseropu tuusãarĩ be'tore tuusãaticã'to.” Aperopure a'tiro ojano'wũ: “Da'rari masũ cū da'rase wapa wapata'aba'amasĩmi,” ni ojano'wũ. Tojo weerã sũ'ori nirãrẽ weetamurõɁa'a.

<sup>19</sup> Apetero ni'cũ mũ'Ɂpũre a'tiro nibosami: “Ûsãrẽ sũ'ori wejepeogu ña'arõ weemi”, ni weresãbosami. Cũ tojo nicã, tũ'oticã'ña. Puarã o i'tiarã ï'a'cãrã weresãcãpũ, tũ'oya.

<sup>20</sup> Ña'arõ weenu'cũrãrẽ nipe'tirã ï'orõpu tu'tiya. Tojo weecã, ãpẽrã uirã, ña'arõ weesome.

<sup>21</sup> Õ'acũ ï'orõpũre, Jesucristo marĩ wiogu ï'orõpũre mũ'urẽ a'tiro nigũti. Tojo nicã Õ'acũrẽ wereco'terã cū bese'cãrã ï'orõpu quẽ'rãrẽ mũ'urẽ nigũti: Sũ'ori wejepeorãrẽ ni'cãrõnojõ weeya. Mũ'u tũ'sarãnojõ dia'cũrẽ añurõ weeticã'ña. Nipe'tirãrẽ queoro weeya. <sup>22</sup> Ì'abocurequejo, sũ'ori wejepeogure sõrõticã'ña. Mũ'u ña'arõ weerãrẽ besegu, na ña'arõ weesere bu'ipejatamubosa'a. Nipe'tise ña'arõ weesere cã'mota'aya.

<sup>23</sup> Mũ'u paapu dutitise ye bu'iri aco dia'cũ sĩ'rĩticã'ña. Cã'rõacã vino quẽ'rãrẽ sĩ'rĩña.

<sup>24</sup> Ni'cãrẽrãrẽ na ña'arõ weesere beseatji duporo maata na ña'arõ weesere masĩno'toja'a. ãpẽrã pe'ere na ña'arõ weese be'ropu bajarosa'a. <sup>25</sup> Mejãrõta tja añurõ weese quẽ'rã maata masĩno'o. Apeye pe'e añurõ weese maata bajutise be'ropu bajarosa'a.

## 6

<sup>1</sup> Jesucristore ãjõpeorã da'raco'teri masã na

wiorārē wiopesase me'rā ī'arōua'a. Na tojo weecā, Ō'acūrē, tojo nicā marī bu'esere āpērā ña'arō ucūsōme. <sup>2</sup> Na wiorā Jesucristore ējōpeorā nicā, a'tiro weeticā'to. Na ējōpeorā nise bu'iri narē wiopesase marīrō ī'aticā'to. A'tiro pe'e weeato. Nemorō añurō weeato. Na wiorā Jesucristore ējōpeorā nima. Tojo weerā na acawererā na mairārē weronojō añurō weeato. A'tere were, bu'eya narē.

*Marī ējōpeosere queoro weedutise ni'i*

<sup>3</sup> No'o mejēcā bu'egunojō a'tiro nisami. Marī wioḡu Jesucristo ye bu'esere “Tojo niwe'e”, nisami. Tojo nicā marī ējōpeose quē'rārē “Tojo niwe'e”, nisami. <sup>4</sup> Tojo nigú masītimigū, “Āpērā yu'ruro masīyu'rnu'cā'a”, nisami. Cū tojo nigú tū'omasītigū nimi. Cū na ucūsenacūrē “Tojo niwe'e”, nimajāsami. Te me'rā a'merī uose, a'metu'tise, yabise, a'merī ējōpeotise wā'cā'a. <sup>5</sup> Tojo nicā āpērā mejō warota a'metu'tise wā'cā'a. Ña'arō wācūrā, tojo weesama. Diacjū cjasere ne masītisama. Tojo weerā me'rā a'mesu'aticā'ña. Na “Ō'acūrē ējōpeose me'rā wapata'arāsa'a”, ni wācūsama. <sup>6</sup> Tojota ni'i, nírō. Diacjūta marī Ō'acūrē ējōpeose me'rā peje apeyenojō cūorā weronojō ni'i. Marī cūoro ejatuario e'caticāma, tojota ni'i. <sup>7</sup> A'tiro ni'i. Marī a'ti turipare bajarā, ne apeyenojō me'rā bajuatiwū. Wērīrāpu quē'rā ne apeyenojō miasome. <sup>8</sup> Marī su'ti, ba'ase cūose me'rā e'catiroua'a. <sup>9</sup> Āpērā pe'e peje cūosī'rīrā ūaripejarā no'o ūaro weema'asama. Siape

me'rã nemorõ ɯaripejadojasama. Te me'rã na dojo, bu'iri da'reno'rãsama. Pecame'epu wa'arãsama. <sup>10</sup> A'tiro ni'i. Niyeru ɯaripejase me'rã nipe'tise ña'ase du'pocãti'i. Æpẽrã Jesucristore ẽjõpeomi'cãrã a'te ɯaripejase me'rã na ẽjõpeomi'quere du'ucã'sama. Tojo weerã ni'cãrõacãrẽ na catiri ɯmũcore peje bujawetise bocama.

*Pablo Timoteore “Queoro weeya” nise ni'i*

<sup>11</sup> Timoteo, mu'u pũrĩcã Õ'acũ yagu ɯaripejasere ne weema'aticã'ña. A'tiro pe'e weeya. Añurõ weenu'cũcã'ña. Õ'acũrẽ sirutuya. Cũrẽ ẽjõpeoya. Nipe'tirãrẽ ma'ĩña. Mejẽcã wa'acã, wãcũtutuaya. Tu'tiro marĩrõ ãpẽrãrẽ añurõ weeya. <sup>12</sup> Mu'u tutuaro põtẽorõ wãcũtutua, ẽjõpeonu'cũcã'ña. Catise ɯ'mũsepu mu'u Õ'acũ me'rã ninu'cũatjere wãcũnu'cũcã'ña. Õ'acũ catise pe'titiserere o'osĩ'rĩgũ mu'urẽ besecu niwĩ. Tojo weegu tere wãcũyu'rũnu'cãcã, mu'urẽ o'ogusami. Mu'u pãjãrã tu'oropu Jesucristore ẽjõpeosere queoro werewu. <sup>13-14</sup> Õ'acũ nipe'tirãrẽ catise o'ogu nimi. Cũ ï'orõpu, tojo nicã Jesucristo ï'orõpu quẽ'rãrẽ mu'urẽ weeduti'i. Jesucristomarĩcã cũ catiri ɯmũcore ma'itigu, a'tiro weecu niwĩ. Poncio Pilatore cũ nisetiserere añurõ werecu niwĩ. Mu'u quẽ'rã yu'u dutise nipe'tiserere ducayuro marĩrõ queoro wereya. “Cũ queoro weetimi”, nino'ticã'ña. Marĩ wioгу Jesucristo a'tiri curapu tojo weedu'uya. <sup>15</sup> Õ'acũ “Tojo weeguti” nĩcatero ejacã, nipe'tise cũ ní'quere

queoro tu'ajanu'cōgūsami. Õ'acũ ni'cũta añuyu'rugu, tutuayu'rugu nimi. Nipe'tirã wiorã wioгу nimi. <sup>16</sup> Cũ ni'cũta catinu'cũmi. Cũ pũrõ asisteropu nimi. Ne ni'cũ masũ cũ basu Õ'acũ nirõpu wa'amasĩtimi. Ne ni'cũ cũrẽ ĩ'aticu niwĩ. ĩ'ata basiowe'e. Õ'acũ ni'cũrẽta añurõ ucũyu'rũnu'cãrõua'a. “Cũ wioгу ninu'cũato”, nirõua'a. Tojota niato.

<sup>17</sup> No'o peje cõorãnojõrẽ a'tiro weedutiya. Na “Ãpẽrã yu'rũoro niyu'rũnu'cã'a”, niticã'to. Na cõose me'rã “Añurõ wa'arosa'a”, ni e'catiyuticã'to. Te queoro niwe'e. Pe'tidija wa'arosa'a. Tojo weronojõ o'orã, Õ'acũ pe'ere e'catise me'rã yucueato. Cũ catinu'cũgũ marĩrẽ e'caticã uagu, nipe'tise marĩ cõosere o'omi. <sup>18</sup> Peje cõorãrẽ añusere weedutiya. Ãpẽrãrẽ añurõ weeato. Na cõosere o'oato. <sup>19</sup> Na tojo wéerã, ape umõcopure peje cõorã weronojõ niyutojarãsama. Na catinu'cũatjere bocarãsama.

*Pablo Timoteore “Tojo weeya”, nituo'que ni'i*

<sup>20</sup> Timoteo, Õ'acũ mũ'urẽ weredutigu cũu'quere añurõ weeya. A'ti nucũcã cjase ucũse mejõ nisere tu'otıcã'ña. Tojo nicã mejẽcã no'o uaro ucũma'ase quẽ'rãrẽ tu'otıcã'ña. Ãpẽrã “Masĩrã waro ni'i” nirã peje mejẽcã wãcũse cõoma. Uputu na uaro ucũma'asama. Na masĩse nisoo ucũma'ase ni'i. Tojo weegu narẽ tu'otıcã'ña. <sup>21</sup> Ni'cãrẽrã a'tere weesiruturã, Jesucristore eõõpeomi'quere du'ucã'cãrã niwã.

Õ'acũ mũ'urẽ añurõ weeato.  
Tocã'rõta oja'a.



Pablo

**Õ'âkã hi yeere uúkũri turi Tukano  
New Testament in Tucano (BR:tuo:Tucano)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tucano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tucano [tuo], Brazil

**Copyright Information**

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

**The New Testament**

in Tucano

**© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-12-01

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Sep 2022 from source  
files dated 9 Oct 2020  
00ebd04f-7b0d-5a72-9407-eb53ae2bd086